

SPRAWOZDANIE Z WIDEOKONFERENCJI NAUKOWEJ PT.

EUROPEAN VALUES IN THE EU'S TRANSITION PERIOD – DEBATE ON THE FUTURE OF EUROPE, 27 KWIETNIA 2020 R.

W dniu 27 kwietnia 2020 r. odbyła się wideokonferencja z cyklu *Konwersatoriów Jeana Monneta* zorganizowana przez Katedrę Stosunków Międzynarodowych i Bezpieczeństwa Instytutu Nauk o Polityce i Administracji KUL we współpracy z Instytutem Nauk o Polityce i Administracji UKSW w Warszawie pt. *European values in the EU's transition period – debate on the future of Europe*. Współorganizatorami wydarzenia byli: Fundacja Collegium Interethicum, Stowarzyszenie Edukacji i Badań Międzynarodowych ERIA, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, Team Europe, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Polskie Towarzystwo Studiów Europejskich o. Lublin.

Celem podjętej dyskusji była identyfikacja ogólnoeuropejskiego dyskursu na temat roli i miejsca Unii Europejskiej w świecie w okresie poszukiwania nowego paradygmatu jej polityki zewnętrznej. Główny punkt odniesienia stanowiła debata na temat specyfiki oraz czynników kształtujących rodzącą się międzynarodową tożsamość UE w relacjach międzynarodowych w szczególności w czasie pandemii COVID-19. Ponadto podjęto analizę wyzwań stojących przed UE, takich jak zagrożenia bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu, wewnętrzne podziały, naruszanie rządów prawa, stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, kryzys wartości europejskich i ich wpływ na jej przyszłość. Udział w webinarium wzięli przedstawiciele instytucji europejskich, think tanków, organizacji pozarządowych i ośrodków akademickich z Polski, Rumunii, Francji, Hiszpanii (eksperci, badacze, urzędnicy, naukowcy), którzy pochyłili się nad możliwymi kierunkami ewoluowania europejskiej tożsamości.

Dyskusja składała się z dwóch części. Pierwszy panel stanowiła debata nad przyszłością bezpiecznej Europy (*Debate on the future of secure Europe*). Podjęto w nim polemikę nad wyzwaniami stojącymi przed UE, takimi jak zagrożenia bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu, rywalizacja ze Stanami Zjednoczonym, Chinami, Turcją i Rosją, ale i presja migracji oraz pandemia koronawirusa na świecie.

Uczestnikami pierwszego panelu dyskusyjnego byli: Maciej Popowski, zastępca dyrektora generalnego w Dyrekcji Komisji Europejskiej w Brukseli ds. Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia (DG NEAR), Eduard

Gaudot, reprezentujący ośrodek badawczy EuropaNova w Paryżu i Brukseli, oraz Salvador Llaudes, współprzewodniczący Observatory on the EU oraz IE Transatlantic Relations Initiative w Madrycie. Pierwszy z prelegentów skupił się przede wszystkim na konieczności sprostania przez UE wyzwaniom dla bezpieczeństwa, które związane są m.in. z polityką rosnących w siłę aktorów międzynarodowych, takich jak Chiny czy Turcja. Ponadto zwrócił uwagę na potrzebę inwestowania przez UE w obronność, a przede wszystkim kontynuację bliskiej współpracy z NATO. Dyrektor Popowski postawił jednocześnie tezę, że bezpieczeństwo w Europie nie jest dane raz na zawsze, jest niejako luksusem w dobie intensyfikujących się zagrożeń.

Kolejny uczestnik debaty, Eduard Gaudot skoncentrował się w swojej wypowiedzi na reputacji UE w świecie, podważanej niejednokrotnie przez kryzysy dotyczące ją od wewnątrz i płynące z jej otoczenia. Istotną kwestią, jak podkreślił ostatni z dyskutantów pierwszej części – Salvador Llaudes, jest wiarygodność UE szczególnie w obszarze projekcji wartości europejskich na podmioty zewnętrzne, co jest jedną z jej największych ambicji od momentu powstania. Dyskusję w sposób aktywny moderował Piotr Maciej Kaczyński reprezentujący Centrum Stosunków Międzynarodowych w Warszawie oraz Team Europe przy Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce.

Druga część webinarium, pt. *Roundtable on the transformation of the value-based identity of the EU*, odnosiła się do debaty nad możliwymi kierunkami ewoluowania europejskiej tożsamości oraz tego, w jakich kategoriach pojęciowych można rozumieć UE w relacjach międzynarodowych. Zaprezentowane referaty stanowiły rodzaj studiów przypadków. Interesujące uwagi odnośnie do redefinicji tożsamości i postrzegania UE z perspektywy Bałkanów Zachodnich oraz Rumunii zaprezentowali w swoich wystąpieniach badacze reprezentujący Babeş-Bolyai University Cluj-Napoca w Rumunii: dr Laura Herta, która wygłosiła referat pt. *Why re-imagining the Western Balkans is good for the European Union* oraz dr Adrian Corpadean w swoim wystąpieniu pt. *Revamping the Enlargement Policy in the Western Balkans. How can Romania contribute?*

Następnie dr hab. Beata Piskorska z Instytutu Nauk o Polityce i Administracji KUL odniosła się do ewolucji tożsamości UE w optyce wschodnich sąsiadów objętych Europejską Polityką Sąsiedztwa w wystąpieniu pt. *Deconstructing the EU's Identity in the Eastern part of European Neighbourhood Policy*. Wreszcie dr hab. Anna Skolimowska, prof. UKSW z Instytutu Nauk o Polityce i Administracji UKSW, w referacie podsumowującym debatę, pt. *Normative Identity of the European Union at the crossroads*, odniosła się do postawionej w tytule webinarium tezy o transformacji postrzegania normatywnej, miękkiej tożsamości UE jako głównych idei determinujących dotychczas specyfikę

tej organizacji w relacjach ze światem zewnętrznym. Zaprezentowała główne ograniczenia podejścia normatywnego i dyskurs toczący się w środowisku naukowym na ten temat.

Webinarium zakończyło się żywą dyskusją i odniesieniem się przez prelegentów do pytań przesłanych przez uczestników debaty. Seminarium on-line było istotną inicjatywą, przyczyniającą się do wyartykułowania tendencji i przyczyn dekonstrukcji tożsamości UE w świecie.

*Beata Piskorska**

* Dr hab. Beata Piskorska, prof. KUL, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, e-mail: bpiskorska@kul.pl

